

Høringsuttalelse fra Buskerud fylkeskommune for evalueringen av Den kulturelle skolesekken, *Ekstraordinært eller selvfølgelig?*

1. Innledning

Buskerud fylkeskommune vil kommentere utvalgte deler av evalueringsrapporten *Ekstraordinært eller selvfølgelig?* som forskningsinstituttet NIFU STEP leverte i september 2006, der Den kulturelle skolesekken (DKS) ble evaluert på nasjonalt plan.

2. Metode

Vi mener at den metodiske tilnærmingen er altfor svak og at den dessuten er uryddig og dårlig gjort rede for. Særlig er utvalget av informanter lite til å basere en nasjonal evaluering på.

3. Departementenes rolle

Mange av spenningsforholdene som står beskrevet i evalueringsrapporten, kan tilskrives at Den kulturelle skolesekken er ledet av to departementer, Kultur- og kirkedepartementet og Kunnskapsdepartementet, som synes å ha to vidt forskjellige målsetninger. Spenningene forplanter seg ned igjennom systemet, og kommer til syne på alle nivåer. Utfordringen er å finne et konstruktivt samarbeid i spenningsfeltet mellom kultur og skole. Dersom man ikke bevisst tilrettelegger for et godt samarbeid mellom sektorene, kan dette samarbeidet bli statisk og konserverende. Hvis det derimot lykkes å finne en samarbeidsmodell hvor de to sektorenes egenart, kunnskap og autonomi blir ivaretatt, kan samarbeidet fungere og spenningsfeltet virke som en dynamisk pådriver.

Denne problemstillingen arbeides det aktivt med i Buskerud, både på regionalt plan, hos fylkeskommunen og fylkesmannen, og på lokalt plan. Videre satses det på et kontinuerlig samarbeid mellom fylkeskommune/fylkesmann og kultur- og kommunekontaktnettverkene i Den kulturelle skolesekken.

4. Sekretariatets rolle

Sekretariatet blir i evalueringen kritisert for å ivareta kultursektorens interesser på bekostning av skolesektorens. Buskerud fylkeskommune er uenige i dette, men ønsker å påpeke at sekretariatet har hatt et uklart mandat. Vi ønsker at sekretariatet skal ha en koordinerende funksjon, og være et organ som kan gi råd og retningslinjer. Vi ønsker også å understreke at nettverksmøtene som sekretariatet initierer er viktige møteplasser for fylkeskontaktene.

5. Fylkeskommunens rolle

På grunn av vage føringer fra departementene og uklare signaler fra sekretariatets side, har fylkeskommunene hatt stor frihet til selv å utforme regional organisering av Den kulturelle skolesekken. Vi mener at en av grunnene til at tiltaket er så vellykket i Buskerud, er nettopp at vi har utviklet en organisering som fungerer i vårt fylket, ut i fra fylkets egenart og demografi. Fylkeskommunene skal være en regional utviklingsaktør, og bør sammen med kommunene videreutvikle Den kulturelle skolesekken uten statlig detaljstyring.

Fylkeskommunen bidrar med faglige og økonomiske ressurser som vanskelig kan erstattes på lokalt plan. På regionalt plan er det i Buskerud etablert et forum med stor fagkunnskap og lang erfaring med kunstformidling til barn og unge, produsentgruppen. Dette forumet samarbeider tett med det øvrige DKS-teamet i fylkeskommunen. Hvis et tilsvarende kompetansenivå skal organiseres i kommunene, vil dette være svært ressurskrevende. Tilbakemeldingene fra kommunene tilsier at de ønsker et fortsatt nært samarbeid med

fylkeskommunen, og at de fortsatt ønsker å motta de fylkeskommunale tilbudene. Alle kommunene er medlemmer av abonnementsordningen.

Evalueringsrapporten kritiserer fylkeskommunen for å ha redusert skolene til mottakere og ikke samarbeidspartnere. I vårt arbeid er produksjon, distribusjon og mottakelse på skolene, tre likeverdige ledd i arbeidet med en vellykket kunst- og kulturformidling. Vi nedlegger et betydelig arbeid for å legge til rette for en god mottakelse på skolen, bl.a. gjennom vårt prosjekt med *Kulturverter*, og gjennom arbeidet med *Skolen som kulturarrangør*.

Styringsgruppen i Den kulturelle skolesekken i Buskerud sikrer høy kvalitet i det fylkeskommunale tilbudet. Fylkeskommunen oppfordrer kommunene til å lage komplementære tilbud, slik at det skapes en god synergieffekt i samspillet mellom regionale og kommunale tilbud. Effekten av det samlede tilbudet er at hver enkelt elev får mulighet til å utvide sin kulturelle kapital, og få et bevisst forhold til kulturelle uttrykk nå og i framtiden. Det er et viktig prinsipp i det fylkeskommunale arbeidet at Den kulturelle skolesekken skal tilby kunst- og kulturtilbud som sikrer en kulturell utvikling, og ikke underholdningstilbud som virker konserverende på elevenes kulturelle erfaringer.

Vår målsetning er å levere det kunst- og kulturtilbudet skolene **ikke visste** at de ønsket! (Scott Rogers, musikkprodusent)

Buskerud fylkeskommune stiller seg tvilende til påstandene i evalueringsrapporten om dårlig kontakt og filtrert kommunikasjonsflyt mellom regionalt og kommunalt nivå. Vi opplever at kommunikasjonen er god og dynamisk (se pkt 7). Det er stor møteaktivitet mellom kulturavdelingen i fylkeskommunen og kulturansvarlige i kommunene. Alle kommunekontaktene i DKS har god og regelmessig kontakt med kulturkontaktene på skolene. Fylkeskommunen, ved DKS-konsulent og turnékoordinator, er i løpende kontakt med kommunekontaktene og kulturkontaktene på skolene.

Konklusjonene i evalueringsrapporten er ikke sammenfallende med konklusjonene i forskningsrapporten som Telemarksforskning leverte til Buskerud fylkeskommune i 2002, basert på evaluering av forprosjektet til Den kulturelle skole i Buskerud.

Fylkeskommunen anser arenaforholdene på skolene for avgjørende i forhold til hvor vellykket et kulturbesøk blir. Vi etterlyser en belysning av denne problemstillingen i rapporten. Buskerud fylkeskommune har i sitt handlingsprogram en målsetning om å arbeide for å bedre arenaforholdene på skolene, og slik gjøre skolene til bedre kulturarrangører.

6. Fylkesmannens rolle

Fylkeskommunen har et godt samarbeid med utdanningsavdelingen hos fylkesmannen. Det sitter to representanter fra fylkesmannen i styringsgruppen for Den kulturelle skolesekken i Buskerud. Samarbeidet med fylkesmannen bør utvikles videre for å styrke forholdet mellom kultur og skole. Det vises til egen høring fra fylkesmannen i Buskerud.

7. Innspill fra kommunene

Buskerud fylkeskommune har bedt om innspill fra noen kommuner på hvordan de oppfatter vår rolle i Den kulturelle skolesekken. Vedlagt ligger høringsuttalelsene fra Drammen og Øvre Eiker kommuner. Disse skriver blant annet at kommunikasjonen mellom regionalt og kommunalt ledd er *svært godt*, at samarbeidet med fylkeskommunen er *meget godt*, og at fylkeskommunen gjør en god jobb både som tilrettelegger, tilbyder og samarbeidspartner.

Buskerud fylkeskommune kjenner seg ikke hjemme i kritikken av vårt påståtte ovenfra-og-ned-prinsipp i kommunikasjon og samarbeid med kommunene.

8. Innspill fra skolesektor

Tilbakemeldinger fra kommunene og skolene på det regionale tilbudet er i overveiende grad positive. For å vise noe av den gleden og entusiasmen som preger vår hverdag i Den kulturelle skolesekken i Buskerud, gjengir vi nedenfor noen tilbakemeldinger fra elever og lærere.

Tilbakemelding fra elev etter forestillingen *Fluktbilen*:

Halla Brageteatret og "Fluktbilen" Jeg syntes skuspillet deres var helt rått! jeg moret meg sånn at jeg hadde ikke tid til å blunke. Alt på en gang, romantikk, humor, spenning, drama o.s.v. dette var det aller beste teateret jeg har sett!! Vi ønsker oss mer! Mye Mer! Så bare stå på! Terningkast 6. Hilsen Markus 11 år!

Tilbakemelding fra elev etter forestillingen *Sara sover*:

TIL BRAGETEATRET: "1000 TAKK FOR EN MORSOM, TRIST, RØRENDE, STERK, ENGASJERENDE, TANKEVEKKENDE OG STRÅLENDE TEATERFORESTILLING!!!" Mer er det ikke å si med den saken.. Keep up the good work, alle sammen som sto bak dette stykket! Håper denne beskjeden blir vidreformidla! Vi ønsker ALLE at dere kommer SNART tilbake!

Tilbakemelding fra kulturkontakt etter skolekonserten *Lyriaka*:

Vi på [...] skole hadde gleden av å ha besøk av "Lyriaka" i går. Har snakket med lærerne på de forskjellige trinnene, og alle fra 1. til 7. trinn var svært fornøyd med konserten. Alle elevene var også svært forøyd. De yngste elevene var mest engasjert, men konserten falt absolutt i smak hos de eldste også. Dyktige og proffe utøvere!
I forhold til forarbeid, var det fint å få forberedelsesmateriellet så tidlig. Alle hadde hatt god tid til å forberede seg, noe som gjorde at det var lettere for elevene å engasjere seg
Takk for flott tilbud som den kulturelle skolesekken er, og vi gleder oss til fortsettelsen!

9. Monologisk og dialogisk formidling

Den kulturelle skolesekken i Buskerud kjenner seg ikke igjen i den påståtte enveisformidlingen fra kultur til skole, som evalueringsrapporten omtaler. Det er riktig at skolene selv ikke bestemmer innholdet i det regionale tilbudet, men det betyr ikke at vi leverer formidling av monologiske kunst- og kulturproduksjoner. Produsentene utvikler sine produksjoner i samspill med referansegrupper bestående av både elever og lærere, de reiser rundt med produksjonene og observerer elevatferd, og er i kontinuerlig dialog med elever og lærere. Dette er etter vår oppfattning en god modell for dialogisk formidling.

I tilbakemeldingene fra skolene har monologisk formidling aldri blitt trukket fram som en aktuell problemstilling. De regionale tilbudenes formidlingsform er preget av det ideologiske arbeidet i produsentgruppen. Formidlingsmodellene som de forskjellige kunstuttrykkene anvender, er resultat av et bevisst og faglig seriøst arbeid, hvor møte mellom elev og kunst står i fokus. Produsentene er ikke bundet opp av andre hensyn enn det å skulle produsere kunst- og kulturtilbud av høy kvalitet, tilrettelagt for målgruppen. Monologiske formidlingsmodeller er ikke forenelig med produsentgruppens målsetninger.

10. Veien videre/Konklusjon

Fylkeskommunen oppfatter ikke hverdagen i Den kulturelle skolesekken som så negativ og spenningsfull som det evalueringsrapporten tilsier. Vi opplever samarbeidet med både skoler og kommuner som positivt, utfordrende og dynamisk. Vi har med denne høringsuttalelsen prøvd å trekke fram noe av gleden, entusiasmen og utviklingsmulighetene i denne ordningen.